

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 32— K
Félévre — — — 16— K
Negyedévre — — — 8— K
Egy hóra — — — 2/10 K
Egyes szám ára 10 fillér.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-u. 1., hová a hirdetések, előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők. Telefon 21.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl. Azonkívül az összes hirdetés detési irodák. Megjelenik vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap d. u. 5 órakor.

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 20. szám.

Csütörtök, január 25.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott távirati jelentésel. —

Német győzelem Rigánál. Nagy orosz offenzíva készül.

Nagy orosz offenzíva — Összefoglaló jelentés a harcterekről. Harcok a Duna-torkolatnál. — Wilson békeüzenete. — Tüntetések Párisban. — Német győzelem Rigánál. — Német-angol tengeri csata. — A háborús parlament.

Nagy orosz offenzíva.

Budapest, jan. 25. Berlinből sürgönyzik:

Egész Déloroszsországban és a moszkvai kerületben elzárták a vasúti forgalmat a személy- és teheráru forgalom elől.

Jó forrásból eredő hírek szerint az orosz hadvezetőség nagyszabású előkészületeket tesz a most meginduló általános offenzívára. Közvetlenül az orosz front mögött nagyarányú csapatszállítások folynak.

Szentpétervárról sürgönyzik:

Mint a Novosti-nak Jassyból jelentik, a Szerethnél álló orosz seregek tekintélyes csapaterősítéseket kaptak, főleg ázsiai csapatokat és kozákokat.

Moldovában a harci tevékenység egyelőre ellanyhult ez azonban csak ideiglenes.

Az orosz hadtudósítók szerint a németek a legnagyobb erővel léptek föl ojtói szorosban, különösen Oknánál.

Összefoglaló jelentés a harcterekről.

Budapest, jan. 25. Berlinből sürgönyzik: A Wolf-ügynökség összefoglaló jelentést közöl a harcterekről. E szerint:

Nyugaton élénk repülő tevékenység folyik. Nancynál német repülőgép kétezer kilogram bombát dobott le ellenséges védművekre. Pompey és Friaud vas-hámorait messzehordó ágyukkal löttük.

A Kárpátokban tiszta hideg időben a szövetséges csapatok lépésről lépésre előhaladnak.

Galac bombázása éjjel-nappal folyik. Éjszaka az égő város lángjai messze mérföldekre látszanak.

Két századból álló bolgár osztag a Szent György-ágtól északra két kilométernyire átkelt a befagyott mocsarakon. Éjszaka azonban nagyobb orosz erők támadásai elől visszatért a Szent György-ág innenső oldalára.

Két orosz hajót, a melyek hadiszerekkel voltak megrakva és éjszaka Renit akarták elérni, ágyulóvéssal elsüllyesztették.

Harcok a Dunatorkolatnál.

Budapest, jan. 25. Szófiából sürgönyzik: A főhadiszállásról jelenti:

Macedóniában Bitoljánál és a Csernahajlásban ágyuharc. A Vardar jobb-

partján ellenséges század előrenyomulását visszautasítottuk.

Román front:

Galacnál tüzérségi tüzelés.

Tulceánál gyalogsági és tüzérségi tüzelés járőrök és ellenséges osztagok között, amelyek a Szent György ág északi partját védték. Mahmudia, Karabusznat és Priszlovval szemben tüzérségi tüzelés.

Budapest, jan. 25. Szófiából sürgönyzik:

Az orosz tüzérség sohasem szünetelő ágyuzással árasztja el a Duna Szent-György ágának jobbpartját. Folytonosan lövi Tulceát. Teljesen megfoghatatlan, hogy az oroszokat minő stratégiai cél vezeti ebben, mert a legvakmerőbb orosz vezér sem remélheti, hogy ottani jól megerősített állásainkat áttörheti. Ugy látszik az oroszok elkeseredésükben bosszút akarnak állani a polgári lakosságon, miért vissza kellett vonulniok a mocsárvidékről a messze pusztaságba.

Heves ágyutüzelés után az oroszok tegnap támadást intéztek a Szent-György ág északi partján, de Tulceánál álló bolgár útegek hatásosan viszonzták a tüzelést és teljesen feltartoztatták az oroszok rohamát. Kisebb orosz csapatok az egész folyó-ág hosszában Mahmudian túl támadásba mentek át, miközben ágyúink szakadatlanul dolgoztak. Útegeink tüzeiben rohamuk megállott és osztagaink gátat vetettek előrenyomulásuknak.

Harmincezer oláh menekülő éhenpusztult.

Budapest, jan. 25. Stockholmból sürgönyzik:

Orosz felhivatalos jelentés harmincezerre becsüli azoknak az oláh menekülőknél a számát, akik az éhségtől és hidegtől elpusztultak.

Wilson békeüzenete.

Budapest, jan. 25. Newyorkból sürgönyzik:

Wilson megértette a hadviselőkkel, hogy az esetben, ha Amerikának a békefontartásában való közreműködését kívánják, akkor az üzenetében kifejtett alapelveket a békeföltételekben érvényre kell juttatni.

Egy másik newyorki távirat jelenti: Wilson üzenete a szenátusban a legnagyobb meglepetést keltette. Wilson

körülbelül egy óra hosszat beszélt. A terem, a karzatok zsúfolva voltak.

Amikor a szenátus ismét megkezdte tárgyalását Lefelette szenátor kijelentette, hogy a világ legnagyobb óráját éltük át most.

Az amerikai lapok szerint, Wilson beszéde bizonyítja, hogy nem engedi a béketárgyalások ügyét elejteni, sem passzív szemlélő nem akar maradni.

Tüntetések Párisban.

Budapest, jan. 25. Bernből sürgönyzik:

Ideérkezett párisi jelentések szerint Párisban tegnap nagy tüntetések voltak a szénhiány miatt. A boulevardokon nagy tömegek vonultak föl, az operaház előtt azonban a rendőrség szétverte őket. A Montmartreon hasonló tüntetések voltak. A rendőrprefektus szigorú intézkedéseket fogantatosított.

A román termények elpusztítása.

Budapest, jan. 26. Berlinből sürgönyzik: A Wolf-ügynökség jelenti:

Avrabiái román parancsnok egy hirdetéséből kitűnik, hogy a román termények elégetését angol ügynökök hajtják végre, nehogy az Ausztria tulajdonát képező termények a központi kezébe kerüljenek. Az ügynökök felsőbb parancsra gyujtogatnak. A hirdetményt azért bocsátották ki, hogy a lakosságot megnyugtassák, nehogy a lakosság között elkeseredős támadjon.

Möwe — Vineta.

Budapest, jan. 25. Berlinből sürgönyzik:

Mint a lapok jelentik, az új Möwet „Vineta” néven fogják bejegyezni.

A képviselőház mai ülése.

Budapest, jan. 24. A képviselőház ma délelőtt ülést tartott Szász Károly alelnök elnöklésével.

Az ülést Szász Károly délelőtt 11 órakor nyitotta meg.

Napirend előtt felszóllalt Sztéryi József s ismételtén kijelenti, hogy ő semmiféle kijárásban nem részes. Emlékszik, hogy egy alkalommal adott egy névjegyet Rechnitz Béla gyárosnak Tamássy alezredeshez a hadügyminiszteriumban. Ennyit tud, többet nem. Újból összeférhetlenséget jelent be önmaga ellen.

Ezután egymásután szólalt föl Barta Ödön, Madarassy Beck Gyula, Nagy Ferenc és szintén összeférhetlenséget jelentettek be önmaguk ellen.

Azután rátértek a napirendre és a kivételes hatalom kiegészítéséről szóló javaslat tárgyalására.

A javaslatához elsőnek Hammersberg László szólott.

Az ülés folyik.

„Legujabb” hireink folytatása a következő oldalon van.

Legujabb.

A háborus parlament.

A képviselőház tegnap délutáni ülése. — A miniszterelnök Wilson jegyzékéről. — A hadseregszállítások. — Tisza István megnevezi a kijáró képviselőket.

Budapest, jan. 25. A képviselőház tegnap délutáni folytatólagos ülésén, 5 órakor rátértek az interpellációkra.

Apponyi Albert gróf a kiegyezésről, valamint a Németországgal és Svájjal kötött gazdasági szerződések fölmondásáról interpellált. Kérde meg, történt-e a múlt év december 31-ikén az utóbbi két országgal gazdasági szerződésünk fölmondása?

Tisza István gróf miniszterelnök azt válaszolta Apponyinak, hogy a külfölddel kötött szerződések fölmondására a magyar és osztrák kormányok fenntartották a szabad kezet. Ha a végleges kiegyezés nem jöhetne létre, a provizorium ideje alatt volna idő a szerződéseket 1917 végéig fölmondani.

Apponyi, majd Tisza újabb replikája után a többség a választ tudomásul vette.

Most Lovász Márton interpellált

Wilson jegyzékéről.

Kérde, hajlandó-e a kormány Wilson jegyzékét a béketárgyalások alapjául elfogadni?

Tisza István gróf miniszterelnök nyomban válaszol Lovásznak s kijelenti, hogy minden eszmecserét, amely a békét szolgálja, szívesen fogad, de az ügyet előbb a szövetségesekkel kell megbeszélni. Rámutat a szövetségesek békehajlandóságára, viszont ellenségeink békeföltételei egyértelmű megsemmisítésünkkel. Amíg ellenségeink nem változtatják meg föltételeiket, addig ellenfeleink és Wilson föltételei között áthidalhatatlan ellentét van.

A miniszterelnök választát tudomásul vették.

Zlinszky István és Haller József gróf most

a hadseregszállításokról és a kijáró képviselőről

interpelláltak, hangoztatván, hogy kötelességük a sajtóban fölmerült vádakkal foglalkozni s a kijáró képviselőkkel szemben, bármelyik párthoz is tartozzék, a legszigorubbann kell eljárni.

Általános figyelem közepette szólalt föl most Tisza István gróf miniszterelnök. Kijelenti, hogy elismeri, hogy az összeférhetlenségi törvénynek vannak hiányos rendelkezései, amelyeket orvosolni kell.

Elmondja ezután, hogy fölkerlte a hadügyminisztert, hogy közölje vele ama képviselők neveit, akik a hadügyminiszteriumban kijártak. A névsort megkapta s azt most fölolvassa. Konstatálja azonban, hogy a hadügyminiszter éppen ma közölte vele telefonon, hogy 1915. év nyaratól egyetlen képviselő sem intervegni a hadügyminiszteriumban kijárási dolgokban.

Fölolvassa ezután a miniszterelnök a névsort, amelyben 16 képviselőt sorol föl, akik között ellenzékiek is vannak.

A felolvasottak legnagyobb része lefelben ajánlotta az illetőket, tehát anyagi részesedés kizártnak tekinthető. Ellenben az anyagi érdek katarozottan megállapított Burdea Szilárd, Nadányi Gyula és Ivánka képviselőknél. Tar-

tósabb érdeklődést tanúsítottak Baross János és Pescha Miklós s az utóbbi kettőt a miniszterelnök felszólította, hogy lépjenek ki a munkapártból, hogy a pártnak egyetlen tagja ne legyen, aki kijárással foglalkozik. Célja, hogy az összeférhetlenségi ügyeket gyorsan tárgyalják s egyben felszólítja a vádakodókat, hogy legyen erkölcsi bátorságuk a kijárók ellen a feljelentést megtenni.

Guendisch Guido, aki a felolvasottak közt volt, kijelenti, hogy sohasem járt a hadügyminiszteriumban s lehetséges, hogy édesatyjáról van szó, aki szintén képviselő és egy ízben beszélt Jerzabeczky altábornaggyal a nagyszónói iparosok szállítási ügyében.

Szterényi József, akit a miniszterelnök szintén felolvasott, kijelenti, hogy sohasem tett ajánlatot, sohasem ajánlott senkit és nem járt a hadügyminiszteriumban, annak dacára azonban összeférhetlenségi bejelentést tesz önmaga ellen.

Szász Károly alelnök nem veszi tudomásul a bejelentést, mert nem házszabályszerűleg történt.

A miniszterelnök választát tudomásul vették.

Végül Csemez István a rekvirálásról, Pető Sándor a katonák kimagradási engedélyének megvonásáról interpellált.

Az előbbinek Ghillány Imre báró földmívelési, az utóbbinak Hazai Samu báró honvédelmi miniszter válaszolt s mindketten megnyugtató kijelentéseket tettek.

A válaszokat tudomásul vették s ezzel az ülés este 9 órakor véget ért.

A németek győzelme Rigánál.

Budapest, január 25. Berlinből sürgönyzik: A Wolf-ügynökség jelenti e hó 24-ikén este:

Az Aa-folyó mindkét partján német támadások az oroszoktól jelentékeny területek elfoglalását eredményezték. Eddig ezeröttszáz foglyot szállítottunk be.

Német-angol tengeri csata.

Budapest, jan. 25. Londonból sürgönyzik: Az admirális közli:

Az elmúlt éjjel egyik őrszáró flottánk a hollandi partoknál **megütközött ellenséges torpedóosztaggal.** A harc folyamán egy ellenséges romboló elsüllyedt, a többiek szétszóródtak.

Egy későbbi londoni távirat a következőket jelenti:

Ma éjszaka rövid erős harc folyt ellenséges torpedórombolókkal Scunbank közelében. Egy torpedó **egy rombolónkat eltalálta s három tisztünk és negyvennégy katonánkat megölt. A rombolót saját hajóink elsüllyesztették.**

Amsterdamból sürgönyzik:

Eeme holland hajót tegnap egy német torpedóüldöző megkerlte vegyen föl fedélzetére tíz súlyosan sebesültet, ami meg is történt. Később a torpedóüldözőt három holland uszálygőzös Ymuidenbe vontatta sérült állapotban. Láttak egy másik torpedóüldözőt is teljes sebességgel, de sértetlenül északi irányban haladni.

Budapest, jan. 25. Berlinből sürgönyzik: A Wolf-ügynökség jelenti a legutóbbi tengeri csatáról:

Mindjárt az ütközet elején a „V. 69.” számú vezetőjarművünket a parancsnoki hidon telitalálat érte. A hajóparancsnok, két más tiszt s a legénységnek néhány embere meghalt. Említett hajónk közben összeütközött egy másik

hajónkkal, majd Ymuiden kikötőbe futott. A V. 69-el összeütközött hajónk később **nekirohant egy angol torpedórombolónak, amelyet azután süllyedő állapotban láttunk.**

Egy harmadik német naszád a többiekől eltévedve ellenséges rombolókra bukkant s azokat megtámadva, közülük **egy nagy angol rombolót torpedóülvessel elsüllyesztett,** majd a tulerő elől kikötőnkbe befutott.

Az orosz katonák nem akarnak harcolni.

Budapest, jan. 25. Berlinből sürgönyzik: A Wolf-ügynökség jelenti:

Orosz foglyok vallották, hogy a legutóbbi rigai támadásnál a 17-ik és 18-ik orosz ezredeknek kellett a támadást megkezdeni, a 17-ik ezred első zászlóalja azonban **nem akart támadni, mire a többiek sem kezdtek támadást.** Erre mindkét ezredet leváltották. Két napi tárgyalás után, miután a 17-ik ezred második és harmadik zászlóaljai **vonakodtak társaikra lönl,** mindkét ezredet tartalékba helyezték. Az első zászlóalj 24 emberét nyomban agyonlőtték, a többieket fegyvertelenül az ország belsőjébe vitték.

Az állami jövedelem szaporítása.

— január 25.

Az ötödik hadikölcsön fényes eredménytel zárult, sőt kétségtelen, hogy a jegyzési idő utolsó hetei igen kedvező hatással voltak a kölcsön fényes jegyzési eredményeire. Az érdeklődés nagy mértékben fordult a hadikölcsönök felé és a régebbi kölcsönök ára jelentékenyen megszilárdult a nagy érdeklődés következtében. Ez a körülmény nemcsak arra vall, hogy jelentékeny tökékek keresnek állandóan elhelyezést, de azt is, hogy a békeajánlatok elutasítása dacára a közönség bizalma a háboru sikeres befejezése iránt állandóan növekszik. Nemcsak nagy pénzügyi műveletek az állam részéről nyerne befejezést, de gyorsan és kedvezően bonyolódna le a jövő gazdasági fejlődésbe helyezett bizalomról, de gazdasági és pénzügyi kitartásunkról is bizonyosságot tesznek.

A hadikölcsönök iránt való bizalom különösen megszilárdult ama komoly törekvések következtében, amellyel a kormány az állami bevételeket az államadósság rohamos szaporodásával állandóan egyensúlyban tartani igyekezett, mert a közönség mindinkább meggyőződött arról, hogy a magyar állam a világháboru viszontagságai közepette is becsületes igyekezettel képes megfelelni rohamosan szaporodó kötelezettségeinek.

Kétségtelen, hogy az állami bevételek növelése a háboru folyamán nem egyszerű, sőt nagyon is súlyos feladat. Az állami bevételek előteremtése is munkával és kiadásokkal van egybekötve és az állami adminisztráció munkáját is megnehezíti a háboruval járó feladatok.

Az idei évben új adók lépnek életbe és a régebbi adók gyökeresen átalakítva nyerne alkalmazást, amelyek az állami bevételeket oly módon lesznek hivatva gyarapítani, hogy az alsóbb vagyis gyöngébb gazdasági osztályok egyáltalában nem kerülnek abba a helyzetbe, hogy megérezzék az új adók terhét. A háboruval járó új terhek megosztásának és fedezésének ez a módja igen előnyösen sikerült azzal, hogy első sorban és a legnagyobb mértékben azok az osztályok vétetnek igénybe, amelyek gazdasági helyzete a terheket leginkább képes elbirni.

Az új állami bevételek előteremtésében azonban igen nagy szerepe jut annak a körülménynek, hogy a háboru folyamán, sőt a háboru követő legközelebbi időben is, ezek a bevételek minél egyszerűbben, vagyis minél kevesebb munkával és minél kevesebb kiadással legyenek megszerezhetők. Ez a követelés az említett időre vonatkozólag annyira természetesnek látszik, hogy nem is kell hosszabban időznünk mellette. Az új bevételekre égető szükségünk van és azokat a lehető leg egyszerűbb módon kell lehetőleg előteremtenünk. Érthető ebből az okból, hogy az államnak a figyelmét olyan bevételi forrásokra kell irányítania, amelyeket rendszer időben csak

nagy előkészület és az összes viszonyoknak alapos mérlegelése után venne igénybe.

E bevételi források közé tartozik a vasúti hadi adó is, amelyet most tárgyalt a képviselőház. A vasúti hadi adó csupán a teherszállítást terheli, mert a személyszállítástól származó bevételeket a személyi tarifának megfelelő fölemelése fogja fokozni, a nélkül azonban, hogy ezt a bevételt is az államkincstár magának óhajtana. Kivétel csak a katonai szállításokra áll fenn, amelyeknél a személyszállítás is az állam részére szedendő vasúti hadi adó alá kerül és így az állam hadügyi kiadásának egy részét megtéríti.

A tarifáknak a 30%-os adóval való általános emelése könnyen keresztülvihető a háború alatt, amidőn a külföldi versenyviszonyokra nem kell tekintettel lennünk, viszont tudjuk, hogy Ausztriában a miénkhez hasonló tarifaemelés lép életbe. De Harkányi miniszter sem óhajtja ezt a fölemelést végleges rendezésnek tekinteni és ezért már a törvényjavaslatban a fölemelés érvényét csupán három évre korlátozza, amely időpontig az új, de egyúttal egészen megváltozott viszonyokon felépülő tarifareformnak is kell készülnie. Aggodalomra csak a háború befejezését követő időszak adhat okot, midőn nem valószínű ugyan, hogy az első években erősebb külföldi versenyre lehetne számítani, mert a hajózási tételek maguk is jó időre jelentékenyek lesznek, de amidőn a megnyílt forgalom következtében egyik-másik irányban kivételes intézkedésekre szükség lehet.

A tarifaemelés igen nagy, új bevételt fog biztosítani az államkincstárnak a nélkül, hogy éppen a gyöngébb társadalmi osztályok foggyasztását erősen terhelné. Az elkövetkező reform feladata lesz azután az egészen megváltozott viszonyok alapján nemcsak egészen új tarifa-rendszert megállapítani és új helyi tarifát készíteni, de egyúttal az új tarifapolitika elveit és céljait is megvalósítani. Ma bele kell nyugodnunk a tarifák egyszerű fölemelésébe és a szállítás megdrágulásába, mert belátjuk, hogy az általános drágulás alól a vasúti szállítás sem vonhatja ki magát.

HIREK.

— **Hivatalos jelentések január hó 24-ikéről.** A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a harcstéri eseményekről:

Hőfer jelentései:

Keleti harcstér:

Mackensen vezértábornagy hadcsoportja: A Szent-György ág északi partját kiürítettük. József főherceg vezérezredes hadsereg-arcvonala: Helyenkint fokozódott ágyutűzőn kívül nincs jelenteni való.

Lipót bajor herceg vezértábornagy harc-arcvonala: Az osztrák-magyar haderőknél nincs jelenteni való.

Olasz és Délkeleti harcstér:

Változatlan.

A német nagyfőhadiszállás jelentései:

Nyugati harcstér:

A harci tevékenység majdnem mindenütt tiszta fagyos időjárás mellett legtöbb arcvonalszakaszon mérsékelt határok között maradt. A repülő sokoldalú feladataira kihasználta a kedvező megfigyelő viszonyokat. Az ellenség számos légharcban és védőtűzelésünk folytán hat repülőgépet veszített.

Keleti harcstér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadcsoportja: Rigától délre reánk nézve kedvező lefolyású harcok fejlődtek.

József főherceg vezérezredes harcvonala: Kemény hidegben csak helyenkint volt élénk tűzserégi tevékenység és előtéri ütközet.

Mackensen vezértábornagy hadseregarcvonala: Tulceától északra a Szent-György ág északi partját feladtuk.

Macedon arcvonala:

A helyzet változatlan. — Ludendorff.

— **A belügyminiszter köszönete Torontál-vármegyének a hadikölcsönért.** A belügyminiszter a következő leiratot intézte dr. Dellimanic Lajos főispánhoz:

Méltóságodnak hozám intézett távirati jelentéséből örömmel vettem tudomást az ötödik hadikölcsönjegyzés fényes eredményéről.

Megragadom ezen alkalmat, hogy a törvényhatóság kiapadhatatlan áldozatkészségű hazafias közönségének, továbbá Méltóságodnak és a Méltóságod lelkes vezetése alatt a hadikölcsön sikere érdekében közreműködött tisztviselőknél odaadó és eredményes szolgálataikért elismerésemet és meleg köszönetemmel fejezzem ki.

— **A szabad liceum előadása.** A kulturális egyesület szabad liceumában vasárnap ismét igen érdekes előadás lesz. Alexich Bogolyub Torontál-vármegye kiváló főlevéltárosa tart ugyanis vasárnap előadást a primitív ember életéről, amelyben az ősemberek életét fogja ismertetni érdekes színes képekben. Az előadásra már most felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Köszönet.** A Szociális Misszió-egyesület gyermek-népkonyhái részére Kurländer Antal két méter tűzfát küldött azon ígérettel, hogy amíg a népkonyháink fennállnak havi két méter fával támogatja egyesületünket. Ezen nemesszívű hozzájárulásért hálás köszönetet mond az egyesület elnöksége.

— **Téli világ.** Január végével nálunk is beköszöntött az igazi tél minden zord szépségével. Lányi magas hólepel mindenfelé, kemény hideg, jégtábláktól zajló folyók s a szízi fehér világot csak a tél nyomorúságai sötétítik. Boldogságos békés időkben még csak van valami gyönyörűségünk a szép téli világban, de most a lelkünk tele van szomorúsággal és fájdalmas gondolatok töltenek el bennünket. Milliók színlődése fokozódik ebben a zordságban kinnt a harcmezőkön és itthon egyaránt s ebben a színlődésben bizony sehogysem tudjuk meglátni a természet téli szépségeit s a szenvedések jeges özöne elfagyasztja a poézist.

De talán csak tavasz is lesz még. Igazi tavasz, amikor a téli világ pusztulása nyomán nem vérvirágok, de igazi szépséges illatozó virágok nyílnak s kivirít a béke hófehér rózsája. És ha erre gondolunk talán kibírjuk a tél szenvedéseit.

— **Adomány.** Dr. Pollák Győző és neje 100 koronát, Trifunágics Vitalyos 10 koronát, Bobek György vendégfőnök pedig perselyéből 26 korona 70 fillért adományozott a nagybecskereki Vöröskereszt-egyletnek.

— **Vasúti baleset a hóban.** Nagy hófúvásban indult el ma hajnalban Nagybecskerekéről Zsombolyára a keskenyvágányú vasút. Két mozdonyt is fogtak eléje, hogy megbirkózzon a hóval, de még így sem tudtak messzire menni. A Várház állomás és Klekk között a pályán olyan hóhegy volt, hogy az első mozdonyt földöntötte, majd ez magával rántotta a második mozdonyt is. A két mozdony meglehetősen megrongálódott, de nagyobb baj volt, hogy Adamko István gépész és Adamko Ferenc fűtő a mozdonyok alá kerültek. A nehéz összeköttetés folytán a segélyvonat csak órák múlva ért ki a baleset színhelyére s a két szerencsétlen ember majdnem öt óra hosszat feküdt a mozdonyok alatt. A segélyvonattal kimentek a helyszínre Novakovich Frigyes főmérnök fűtőházi főnök, Loasz Antal fűtőházi mozdonyvezető, dr. Fialovski Béla vasúti orvos és megfelelő személyzet. Azonnai a mentéshez láttak és szétszedve a mozdonyok roncsait, kihúzták alóluk a két szerencsétlenül járt vasutast, akik eszméletlen állapotban feküdtek ott. Szerencsére valahogy úgy került a két ember a mozdonyok alá, hogy a mozdonyok nem nyomták őket agyon, de súlyosan megsebesültek. A szerencsétlenül járt vasutasokat behozták a József-kórházba s most itt ápolják őket. A vonat azután fél 9 óra felé más mozdonyral tovább indították Zsombolya felé. A baleset ügyében megindították a vizsgálatot.

— **Nagybecskerek dohány nélkül.** A sok egyéb nagyobb hiányosság mellett most Nagybecskerekre rászakadt a dohányinség is. Körülbelül egy hét óta egyetlen szál dohány, szivar vagy cigarettá sincs Nagybecskereken s a nagytrafikban mindent lehet kapni csak dohánnyt nem. Persze másutt még kevésbé. A

nagytrafik már mindenféle uton-módon sürgette a dohánnyt, de nem küldenek neki s még csak értesítést sem kapott, hogy mi lesz? Ugy látszik, mire a dohány ideérkezik már drágább lesz, erre kell most várni.

— **A kerülő ut.** Ma este egy ragyogó film kerül színre a Városi Moziban. A kerülő ut a címe a filmnek, pompás, érdekes dráma a főszerepben a bájos Lotte Neumannal, akinek ez a szerepe egyik legszebb lehetséges alakítása.

— **Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!** Hadsegélyező Hivatal főpénztára, Képviselőház.

97—1917. sz.

78—3.3

Hirdetmény.

Alulírott községi előjárók közhírré teszük, hogy a község tulajdonát képező **3 darab kiselejteztet bixát f. évi február hó 4-én délelőtt 9 órakor** a község házában nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek készpénzfizetés ellenében el fogjuk adni.

Közelebbi feltételek a jegyzői irodában megtudhatók.

Tiszatartos, 1917. január hó 20-án.

Lázits,
jegyző.

Krsztin,
bíró.

Meghívó.

Az „Első Torontálszécsányi Takarékpénztár mint Részvénytársaság 1917. évi február hó 11-én délelőtt 10 órakor az intézet helyiségében

XXVIII. rendes közgyűlését

tartja, melyre a t. c. részvényesek ezenel meghívotnak.

Azon esetre, ha ezen közgyűlés határozatképtelen lenne, úgy az újabb közgyűlés ugyanezen tárgysorozattal **1917. évi február hó 25-én d. e. 10 órakor** fog az intézet helyiségében megtartatni, amelyen a megjelentek, számukra és az általuk képviselt részvénytökre való tekintet nélkül, fognak határozni.

Napirend:

1. A közgyűlési elnök, jegyzőkönyv-vezető és két jegyzőkönyvhitelesítő választása.
2. Az 1916. évi mérleg, igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések előterjesztése és a felmentvény megadása.
3. Az 1916. évi tiszta nyereség feletti határozathozatal.
4. A jelenléti jegyek értékének megállapítása 1917. évre.
5. A felügyelő-bizottságba három rendes és három póttag választása három évre.
6. Netáni indítványok.

Torontálszécsány, 1917. január 18.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból:

22. §. A közgyűlést azon részvényesek alkotják, kik egy vagy több részvénynek olyan tulajdonosai, kik a közgyűlés előtt legalább 14 nappal a társaság részvénykönyvében bevezetve voltak és részvényeiket szelvényekkel együtt legalább 3 nappal a közgyűlés megtartása előtt az intézetnél letétmenyesték.

Antalfalva község előjáróságától.

134—1917. sz.

Árverési hirdetmény.

Antalfalva község előjárósága ezenel közhírré teszi, hogy a község mint erkölcsi testület tulajdonát képező és a járási mezőgazdasági bizottság által folyó évben kiselejteztet **4 darab tenyészkan f. évi január hó 28-án délután 2 órakor** Antalfalva község házában nyilvános árverésen el fog adatni.

Antalfalva, 1917. január hó 18-án.

Községelőjáróság.

Első Torontálszécsányi Takarékpénztár mint Részvénytársaság zárszámadása 1916-ik évre.

Vagyon.	Mérleg-számla.	Teher.
Pénzkészlet	24078 52	Részvénytőke . . . . . 200000 —
Girószámlai követelés, Osztrák-Magyar Banknál	546 80	Tartalékalap . . . . . 202000 —
Más pénzintézeteknél elhelyezve	358349 53	Nyugdíj megtérítési alap . . . . . 1000 —
Leszámitolt váltók	1135887 40	Torontálszécsányi szegényalap . . . . . 130 —
Előlegek	600 —	Betétek 1235735 06
Ingatlanok	71468 83	Letétek 51 60
Intézeti ház	18200 —	Átmeneti kamatok . . . . . 13805 —
Felszerelés	900 —	Nyereség az 1916. évben 29486 95
Értékpapírok, hadikölcsön	73200 —	Nyereségáthozat az előző évről 1022 47
	1683231 08	
		1683231 08

Tartozik.	Nyeremény- és veszteség számla	Követel.
Betéti kamatok	51208 91	Nyereségáthozat az előző évről 1022 47
Betéti kamatadó	5120 88	Váltóleszámitolási kamatok és díjak 116894 50
Adó és illetékek	15350 79	Értékpapirkamat . . . . . 2100 —
Visszleszámitolási kamatok	1809 48	Más pénzintézeteknél elhelyezett tőkék kamatai 2238 18
Üzleti költségek	3305 33	Ingatlanok jövedelme 3631 70
Lakbér	809 —	Intézeti ház jövedelme . . . . . 1040 —
Leírások : a felszerelésből	100 —	Kétes követelésekből befolyt . . . . . 210 —
a kétes követelésekből	1709 10	Eladott ingatlanból származó nyereség 322 06
Felügyelő-bizottsági tiszteletdíj	800 —	
Jelenléti jegyek	3600 —	
Tiszti fizetések és drágasági pótlék	13145 —	
Nyereség az 1916. évben	29486 95	
Nyereségáthozat előző évről	1022 47	
	30509 42	
	127458 91	
		127458 91

Torontálszécsány, 1916 december hó 31-én.

A könyvelőség: Saborich Antal s. k.

Az igazgatóság:

Probst István s. k., vezérigazgató

Feimer István s. k.

Kindl Miklós s. k.

Probst Károly s. k.

Probst Alfréd s. k.

Klopp István s. k.

Feimer Miklós s. k.

Feimer Jakob János s. k.

Fenti mérleg-, nyeresemény- és veszteség-számlát megvizsgáltuk, a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítottuk és teljesen megegyezőnek találtuk.

Torontálszécsány, 1917 január hó 21-én.

A felügyelő-bizottság:

Franz J. L. s. k., elnök.

Szilber Gyula s. k.

Kindl János s. k.

Tisztelt közgyűlés! Alulírottak a takarékpénztár ügykezelését az elmúlt üzletévben ellenőrizték s konstatálják, hogy az a kereskedelmi törvény és alapszabályoknak megfelelt. A bemutatott 1916. évi december 31-én lezárt mérleget, leltárakat és értékeket megvizsgáltuk és a mérleg egyes tételeit a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítva, teljesen megegyezőnek, a leltárakat és értékeket rendben találtuk és ajánljuk az igazgatóságnak a tiszta nyereség felosztására vonatkozó javaslatát elfogadásra. Végre kérjük ugy az igazgatóságnak, valamint nekünk is az elmúlt üzletévre a felmentvényt megadni sziveskedjék.

Torontálszécsány, 1917 január hó 21-én.

A felügyelő-bizottság:

Franz J. L. s. k., elnök.

Szilber Gyula s. k.

Kindl János s. k.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskerekén.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál.